

apunt econòmic

FRANCESC SALVATELLA

Coronavirus, amb C de Concurs de Creditors

Ve una gran crisi. És el que llegim en els titulars més contundents de la premsa internacional. De moment, ja sabem amb tota certesa que el maleït Covid-19 ens deixarà milers de morts, molt dolor i un confinament global històric. Però també un evident canvi de paradigma a nivell social i econòmic. I si la salut és el més important per a la ciutadania, l'economia és el factor més decisiu per al progrés d'una societat en el seu conjunt. En aquest sentit, s'imposa una pregunta: el coronavirus acabarà amb la majoria de negocis o serem capaços de construir la nova normalitat gràcies a mantenir dempeus la majoria de les empreses que ja teníem? Analitzem-ho.

L'ampíssima i ben treballada exposició de motius de la Llei Concursal del 2003 definia el conveni com la solució ideal del concurs i la liquidació, com l'excepció quan l'ajornament no era plausible. La Llei Concursal va entrar en vigor el 2004, però els efectes de la crisi financera van canviar les directrius de la nova norma: la liquidació d'empreses es va convertir en la solució majoritària dels concursos i el conveni i especialment el seu compliment, en l'excepció.

Els juristes sempre hem dit que tota norma necessita un recorregut per acabar complint les finalitats per la que va ser dictada. Aquesta previsió encara era més evident en una llei com la Concursal, que trencava motllos i venia a substituir normativa de llarg recorregut com la Llei de Suspensió de Pagaments del 1922 i articles dels Codis de Comerç del 1829 i del 1885. A més, la crisi financera global no va ser el millor company de viatge, és clar. De fet, la nova legislació concursal va veure com la situació de gran recessió que vam viure dificultava el seu bon desenvolupament i comportava que constantment es plantejessin canvis i addicions en el seu articulat; tot plegat amb l'esperança de revertir el mal desitjat final dels procediments concursals, tal com dèiem al principi.

S'han dut a terme un total de fins a set grans modificacions parcials, que ens han portat a la necessària promulgació del recent Text Refós de la Llei Concursal, amb ànim de reordenar la normativa concursal. Com? Regulant, clarificant i harmonitzant totes les disposicions afectades al llarg d'aquest temps de vigència de la Llei. En aquest sentit, crec que hem de qüestionar la seva publicació en aquest moment -i especialment la seva entrada en vigor- ja que ens trobem en un altre dels moments més inestables i complexos per les

conseqüències del Covid-19. Crec que no hagués estat cap problema allargar la "vacatio legis" i esperar que es clarifiqués la situació per posar-la en marxa de manera molt més avantatjosa pels propis jutjats mercantils.

L'inici del nou Text Refós de la Llei Concursal ve precedit per una sèrie de modificacions específiques i temporals en l'àmbit concursal, arrel d'aquesta situació excepcional i mitjançant diverses normatives, especialment el Reial Decret Llei 16/2020, de 28 de abril, que dona la opció de modificar, durant un any a comptar des de la declaració de l'estat d'alarma, aquells convenis que ja es trobin en període de compliment i la possibilitat d'exonerar la obligació al concursat de demanar-ne la liquidació cas de impossibilitat de compliment, si presenta una proposta de modificació del conveni, o bé també facilitats per modificar els acords de refinançament ja homologats judicialment. Volem pensar que l'ànim continua sent el mateix, o sigui, fer ús de la institució concursal en el sentit més profitós i positiu de la mateixa; la continuïtat del teixit empresarial i la creença en la segona oportunitat.

Sigui com sigui, no tots els mals de la Llei Concursal del 2003 venien provocats pels seus complicats inicis en època de forta crisi econòmica, també hi ha part de responsabilitat en la mala finalització de la majoria dels procediments concursals per la poca confiança que la llei va generar en tots els agents que intervenen en el procés (entitats financeres, proveïdors i, fins i tot, clients dels concursats o sindicats i treballadors). Si la Llei estava pensada per aconseguir que els empresaris i comerciants amb problemes es possessin en mans de la Justícia dins del termini establert per resoldre la seva situació d'insolvència, era necessari un vot de confiança d'aquells a qui els afectava la situació de concurs. De cap manera podien demonitzar al concursat sistemàticament, com ha vingut succeïnt sovint. Calia analitzar si les causes que l'havien portat al concurs eren certes i no una estratègia per deixar de pagar i acabar liquidant l'empresa amb el conseqüent perjudici per als creditors. Segurament, sense aquest sistemàtic rebuig per part dels afectats, molts procediments s'haurien resolt més favorablement per a totes les parts.

La crisi econòmica i mercantil que ve com a conseqüència del Covid-19 i l'estat d'alarma considero que hauria de comportar un notable canvi d'actitud en tots els agents intervinents en el procés concursal. Els estats d'insolvència, entesos

com molt bé defineix l'originària Llei Concursal i l'actual Text Refós, responen a la situació en la que "el deutor no puede cumplir regularmente sus obligaciones exigibles". Malauradament ara es produïren amb molta freqüència i s'haurà de recórrer al concurs de creditors com a única solució per intentar resoldre aquesta problemàtica si, com és més que habitual, existeixen deutes.

Vull pensar que els concursos postCovid-19 tindran uns agents molts més sensibilitzats i predisposats a procurar la continuïtat de les empreses. Necessitem, ara més que mai, un fort teixit empresarial. Com diu el filòsof eslovè Slavoj Žižek, "la nova normalitat s'haurà de construir sobre les ruïnes de les nostres vides anteriors". Aquestes ruïnes, aquestes cendres, haurien de ser en l'àmbit empresarial totes aquelles empreses que tenien raó de ser, que funcionaven; potser amb dificultats, però funcionaven. I, sobretot, empreses que mereixen seguir en

davant.

L'aprovació d'un conveni i d'acords de refinançament, sustentats amb un bon pla de viabilitat, ha de donar al concursat una eina eficaç per refer-se. I fer-ho amb pagaments ajornats i fins i tot amb quitances sobre el seu passiu exigible, més si cal. Aquestes situacions es tornen, al capdavant, en finançament, més assequible que el de l'oferta bancària i molt més eficaç, si, que tantes ajudes públiques anunciades en fastuoses rodies de premsa però amb massa lletra petita.

Això sí: caldrà que tothom hi estigui implicat, que hi hagi la voluntat de salvar als altres per salvar-nos a nosaltres mateixos. En definitiva, ajudar a la continuïtat de les nostres empreses per continuar endavant també nosaltres i superar entre tots les seqüeles d'aquest maleït virus. Seria el millor homenatge a aquells legisladors que van voler donar-nos una eina moderna i adequada a la normativa europea de

les insolvències, però que les circumstàncies han fet que els seus desigs encara no hagin pogut recírrer. Creiem que ara és el moment: el concurs de creditors ha de ser finalment l'eina que necessiten les empreses per sortir-se'n de les temporals situacions d'insolvència.

Malgrat les tràgiques repercussions de la pandèmia estic convençut que, per primera vegada en tota la seva vigència, la Llei Concursal podrà complir amb els objectius dels quals va ser promulgada. Eren senzills: donar continuïtat a les empreses i comerciants que amb bona fe s'acullin als beneficis de la Llei. Ara ja no és tan sols un desiderat de la nostra legislació mercantil, és una urgència econòmica i social de primer ordre. Per això, seria del tot rellevant que no ens tornéssim a equivocar.

★ L'autor és soci-fundador de Salvatella Advocats Associats

www.salvatelladvocats.com

La teva factura pot lluitar contra la COVID-19.

Ara, si et passes a la factura digital donarem

1€

a l'assaig clínic

#JoEmCorono

www.minaserveisdalagua.com

AIGÜES DE MATADEPERA SA

www.aiguesdematadepera.cat

Viladecavalls, Ullastrell, Rellinars, Els Caus i El Palà (Vacarisses) i Matadepera

Telèfon: 935456699
(de 9h a 14 h, de dilluns a divendres)